

FERÐSLUVANLUKKA

Ferðsluvanlukkan setti **kílar** í familjuna

RÆTTARMÁL Føroya rættur skal taka støðu til, um ein ungur maður hevði skyldina av, at systkinabarn hansara doyði í ferðsluvanlukku í september 2010. Verjin krevur frídøming

Randi Jacobsen

Mikudagin var ein harður dagur hjá fleiri fólki í Skálafirði, tí hendan dagin viðgjørði Føroya rættur eina ferðsluvanlukku, sum hendi á vegnum millum Skálafjørð og Skála 23. september 2010.

Ein 19 ára gamal maður doyði í vanlukkuni, har trý systkinabørn vóru uppi.

Í rættarsalinum allan dagin sótu næstu skyldfólk hansara og lýddu á, meðan greitt varð frá vanlukkuni. Frágreiðingarnar vóru ikki eins.

Eisini onnur í rættarsalinum høvdu tað ringt, og nógv stóð á manninum, sum koyrði hin bilin. Hann sat ákærdur fyri óviljað manndráp og fyrilítarleysa koyring.

Tríggir í bilinum

Eitt systkinabarn hansara bað hann eitt kvøld um at koyra seg úr Skálafirði út á Skála, tí hann skuldi til teori fyri at kunna taka koyrikort.

Hann játtaði og í bilinum var eisini ein vinmaður, sum skuldi út til ommuna á Skála.

Tá ið teir vóru komnir nakað suður um um Skálafjørð rendu teir inn í ein bil, sum systkinabarnið hjá bilføraranum koyrði. Hesin fekk so álvarsligar løstir, at hann doyði av vanlukkuni.

Men hvussu kundi henda vanlukkan henda, í ljósi og á breiðum vegi við góðum útsýni?

Teir tríggir í bilinum søgdu somu søgu, men eitt vitni hevði eina heilt aðra frágreiðing.

Segði nakað heilt annað

Tað var út frá frágreiðingini hjá hesum vitninum, at ákæruvaldið skulðsetti og síðan ákærði bilføraran fyri

Einki var galið við sjálvum bilinum, sum rendu inn í hvør annan

óviljað manndráp og fyrilítarleysa koyring.

Eina løtu eftir at teir vóru farnir úr Skálafirði, yvirhálaðu teir ein traktor, sum koyrði sama veg.

Yvirhálingin gekk væl, bilurin kom fram um traktorin, og ferðin var ikki óvanliga nógv.

Løtu eftir hendi óhappið.

Teir í bilinum søgdu, at mótkoyrandi bilurin kom yvir í teirra koyribreyt, og tá ið hann helt fram við at koyra móti teimum, valdi bilførarin at fara yvir í hina breytina. Men tá kom hin eisini yvir í ta breytina, og bilarnir brustu saman.

Tann ákærði dugdi ikki at svara, hví hann ikki heldur hevði valt at steðga og fara longur út móti høggu enn at fara yvir í skeiva koyribreyt.

Teir noktaðu, at hetta var avtalað spæl, sum fekk syrgiligan enda. Maðurin í tí bilinum var systkinabarn hin bilføraran.

Tann ákærði segði, at

hann ikki hevði torað at koyrt »chicken«, sum er, at bilførarar avtala sínamillum at koyra móti hvør øðrum. Hann hevði eina ferð í Söldarfirði fyrr upplivað, at ein bilur koyrði beint ímóti sær. Hann varð trýstur út til síðuna, men so hendi ikki meira. Eftir vanlukkuna hevði hann eisini upplivað tað eina ferð í Runavík, og tá var hann illa við.

– Alt skalv innan í mær, og eg mátti bara bremsa.

Sá alt

Men bóndin, sum førði yvirhálaða traktorin, hevði eina heilt aðra frágreiðing.

Traktorurin var stórur við húsi omaná, og hann hevði gott útsýni.

Hesin maðurin segði, at hann sá mótkoyrandi bilin koma. Tann bilurin helt seg í síni koyribreyt, segði maðurin. Tað var bilurin, sum hevði yvirhálað seg, sum fór yvir í mótgangandi koyribreytina, segði bóndin.

Tosa ikki saman

Serliga stóð nógv á tí ákærda 22 ára gamla manninum, tá ið verji hansara fór at spyrja nærri um viðurskifti í familjuni. Tann ákærði og hann, sum doyði, vóru systkinabørn, og hann hevur einki samband havt síðan foreldrini hjá tí systkinabarninum.

– Tað hendi nú nakað ræðuligt, og tá er ikki lætt at tosa við foreldrini, segði hann.

Onkur hevði spurt fyri hann, um tey foreldrini vildu tosa við hann aftur, men tey høvdu sagt seg ikki vera til reiðar til tað enn. Tað segði hann seg skilja.

Fingu stórar løstir

Allir tríggir vórðu við ymiskum løstum fluttir á Landsjúkrahúsið eftir vanlukkuna.

Bilførarin breyt mjødnina, eitt petti av lunganum punkteraði, og hann fekk skaða í knæið. Dagin eftir vanlukkuna varð hann fluttur á

Ríkissjúkrahúsið, har hann varð lagdur undir skurð.

Hann var sjúkrameldaður í næstan eitt hált ár.

Annar av hinum breyt eisini mjødnina og varð somuleiðis skurðviðgjørður á Ríkissjúkrahúsinum. Hesin maðurin fekk varandi mein, millum annað í fótin.

Hvør segði satt?

Ákærin trúði mest frágreiðingini hjá bóndanum, sum als einki tilknýti hevði til nakran av teimum ungu monnunum. Hon helt, at teir tríggir í bilinum høvdu avtalað, hvat teir skuldu siga fyri politinum fyri at hjálpa bilføraranum, sum kom frá vanlukkuni við lívinum.

Tað kunnu teir ikki hava gjørt, segði verjin. Bilførarin varð beinanvegin, hann kom á Landssjúkrahúsið, doyvdur og hevði tí ikki kunnað tosa við hinar, áðrenn politiið tíðliga næsta morgun kom at avhoyra teir, segði hann.

Kravið hjá ákæranum var minst eitt ára fongsulsrevsing og at missa koyrikortið í fimm ár.

Verjin kravdi frídøming, tí hann segði, at einki var prógvað um fyrilítarleysa koyring. Hansara fatan var, at maðurin, sum doyði, mátti hava mist tamarhaldið á bilinum. Tað einasta, hann kundi góðtaka, var bót fyri at hava koyrt bil og ikki sita í trygdarbelti.

Eingin av monnunum sat í trygdarbelti.

Dómur verður feldur í næstu viku.

randi@sosialurin.fo

Chicken-koyring

Á rættarfundinum róði ákærin framundir, at bilarnir í vanlukkuni høvdu koyrt »chicken«.

Hugtakið at koyra chicken stavar helst upprunaliga frá kenda filminum *Rebel Without A Cause*, sum hevði James Dean í høvuðsleiklutinum.

Ein »chicken« er, tá ið tveir bilar avtala at

møtast. Teir koyra miðskeiðis á vegnum og móti hvør øðrum, og tann sum fyrst víkir, er ein »chicken«.

Teir avhoyrdu menninir í málinum noktaðu, at teir høvdu koyrt chicken hendan dagin. Teir kendu hugtakið, men høvdu ongantíð luttikið sjálvir, søgdu teir.

randi@sosialurin.fo